

บทคัดย่อ

แผนงานวิจัย “การบริหารจัดการและการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเส้นทางอารยธรรมล้านนาเชื่อมโยงกับ สปป.ลาว สหภาพเมียนมาร์และสาธารณรัฐประชาชนจีน(ตอนใต้)” ได้ดำเนินงานศึกษาเพื่อเสนอแผนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเส้นทางอารยธรรมล้านนาในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยดำเนินงานศึกษาทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย การสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว การสำรวจขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การสำรวจศักยภาพการรองรับการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การถอดบทเรียนชุมชนท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีแนวปฏิบัติที่ดี(Best Practice) และการจัดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาและบริหารจัดการเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้งในภาคเหนือตอนบนและการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอารยธรรมล้านนา ได้แก่ สปป.ลาว สหภาพเมียนมาร์ และสาธารณรัฐประชาชนจีน(ตอนใต้)”

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน สนใจที่จะเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แต่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและองค์กรประกอบการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาคเหนือตอนบนยังมีศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในระดับปานกลางถึงต่ำ จึงไม่สามารถตอบสนองและรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องเร่งดำเนินงานพัฒนา แผนงานวิจัยนี้ได้เสนอแผนการบริหารจัดการและแผนปฏิบัติการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเส้นทางอารยธรรมล้านนาภาคเหนือตอนบนและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมระหว่างภาคเหนือตอนบนกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอารยธรรมล้านนา โดยมีกรอบเวลาดำเนินงาน 3 ปีแบ่งการพัฒนาเป็นระยะต่าง ๆ คือ ระยะการพัฒนานโยบาย ระยะการสร้างความพร้อม ระยะการสร้างเนื้อหา(Content) ต่าง ๆ และระยะการทำตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

The research titled ‘Management and Development of Cultural Tourism: Lanna Civilization Routes Linking Laos, Myanmar and China (Southern Region)’ consisted of three subprojects and a master plan. The research examined both the perspectives of supply and demand of cultural tourism subsequently proposed applicable management plan for cultural tourism in Thailand upper north region. The four surveys were conducted included the behavior of cultural tourists, the competitiveness of cultural tourism entrepreneurs, the potential of cultural resources and the capacity of communities in cultural tourism. These findings led to distilling lesson learned of community best practices, designing six themed routes and outlining guidelines for development and management of cultural routes in Thailand upper north region in connection with its neighboring countries of Laos, Myanmar and China (Southern Region) where Lanna Civilization is shared.

The research found that cultural tourists travelled to northern Thailand were interested in cultural sites and attractions yet entrepreneurs and components of cultural tourism were in medium to low potentials. However, although demand is high, the supply is still ineffective and requires urgent improvement. As a result, this research proposes the practices guidelines for cultural tourism management and development in Thailand upper north region and in the three neighboring countries of Lanna Civilization. The three-year proposed plan divides into four phases of policy crafting, readiness building, content developing and marketing of cultural tourism.